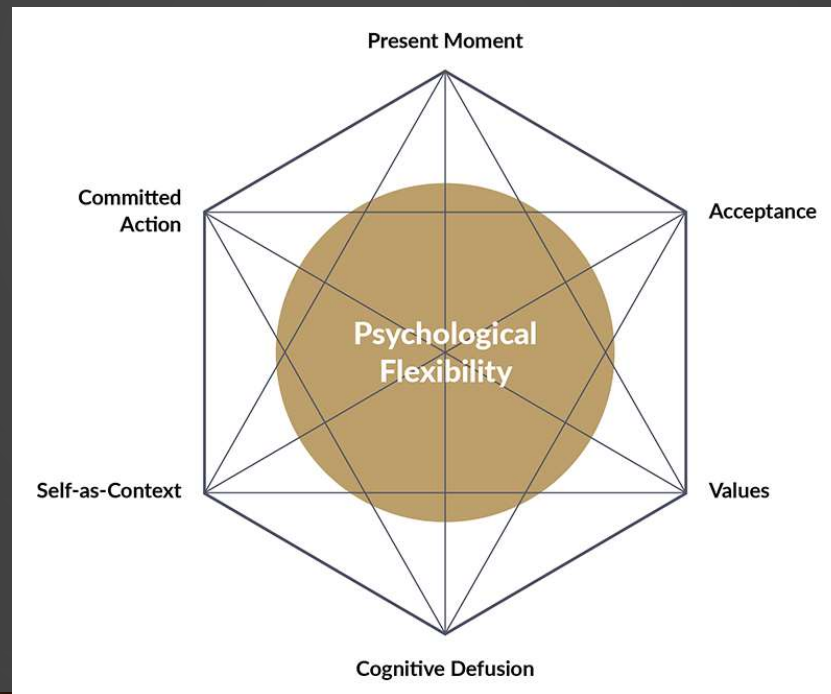

BENEFICIILE PROGRAMULUI DE MINDFULNESS ÎN CONTEXT ACADEMIC – STUDIU DE EFICACITATE

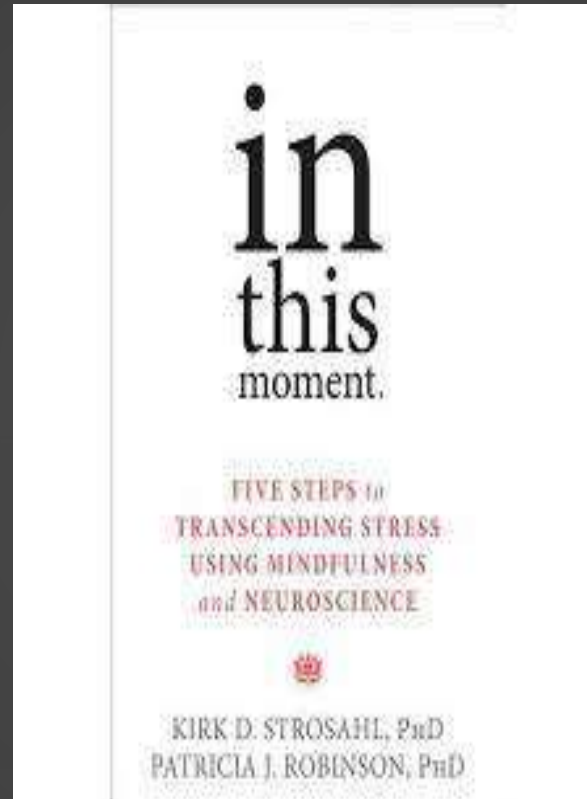

PÓKA TÜNDE

BENEFICIILE PROGRAMULUI DE MINDFULNESS ÎN CONTEXT ACADEMIC – STUDIU DE EFICACITATE

- Strosahl, K. D. & Robinson, P.J. (2015). *In This Moment. Five steps to transcending stress using mindfulness and neuroscience*. New Harbinger Publications, Inc.
- Program bazat pe ACT (Acceptance and Commitment Therapy), adaptat pe populația maghiară de către Vargha (n.d)
- Obiectivul studiului - **investigarea feziabilității și eficacității programului** (nouă săptămâni) pentru reducerea stresului **în context academic**. Un alt obiectiv – să investigăm **relația schimbării mindfulnessului cu beneficiile**

Participanții au fost studenți de anul I. de master de la specializarea Consultație și intervenție psihologică, de la departamentul de Psihologia Aplicată al Universității Babeș-Bolyai.

Nivelul de distres al studenților – majoritatea lor cu familii, cu full-time job

Ore de practică

IMPORTANȚA ȘI BENEFICIILE PROGRAMELOR DE MINDFULNESS

- Review – Prevalență semnificativă al stresului, al anxietății și al depresiei la studenți universitari, care a mai crescut în timpul pandemiei (Shaffique et al., 2020)
- MBSR – Mindfulness Based Stress Reduction – în cazul studenților de psihoterapie (program de masterat) a redus semnificativ nivelul de stres, afectivitatea negativă, ruminarea, anxietatea ca stare și ca trăsătură, și a sporit afectivitatea pozitivă și autocompasiunea.
- A crescut și nivelul de mindfulness – legat de beneficii (Shapiro et al., 2007)
- Khoury și colaboratorii (2015) într-o meta-analiză → **MBSR – eficient și în cazul populației non-clinic**
- Efect moderat în general (efect mare în reducerea stresului, efect moderat în reducerea anxietății, depresiei, distresului și în a spori calitatea vieții).
- **Schimbarea mindfulnessului și al compasiunii corelez cu schimbarea măsurătorilor clinice**

O altă meta-analiză (Regehr et al., 2013)

Intervenții cognitive, comportamentale și cele bazate pe mindfulness – sunt eficiente în reducerea stresului la studenți

Concluzia → **Ar fi important ca astfel de intervenții să fie accesibile**

Și programe bazate pe ACT – eficiente și în cazul studenților (Grégoire et al., 2017)

OBIECTIVE ȘI IPOTEZE

Investigarea **feziabilității și eficacității** unui program de nouă săptămâni pentru reducerea stresului bazat pe mindfulness și pe modelul terapiei de acceptare și de angajament (ACT - Acceptance and Commitment Therapy) în context academic.

Să investigăm **relația schimbării mindfulnessului cu beneficiile**

- Presupunem că **nivelul de stres, nivelul de depresie, nivelul de anxietate și atitudinile disfuncționale** se vor reduce de la pre- la post- test și că **satisfacția cu viață, mindfulnessul și autocompasiunea** se vor spori.
- Presupunem că **nivelul mindfulnessului de după intervenție prezice** nivelul stresului, nivelul depresiei, nivelul anxietății și nivelul satisfacției de viață în timp ce controlăm niveluri inițiale ale măsurătorilor clinice și nivelul inițial al mindfulnessului.

METODOLOGIA

Participanți

Înainte de intervenție - 35 de completări

5 bărbați (14,3%) și 30 femei (85,7%)

După intervenție - 29 de persoane, una nu a completat la baseline

- 28 de persoane pt. analize

5 bărbați (17,9%) și 23 femei (82,1%)

11 din România (39,3%), 14 din Ungaria (50%), 3 din alte țări (10,7%)

Vârsta între 21 și 54 de ani, $M=35,07$, $SD=12,47$

Procedura și design

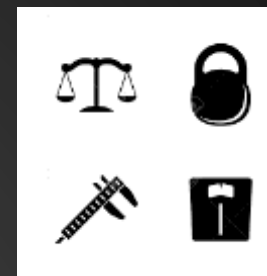
Within-subjects design cu doi măsurări

Chestionare online

Program – format de grup – Microsoft Teams

Practici de acasă – fiecare de 2 ori/săptămână

Instrumente

1. **Mindfulness** - *Five Facets of Mindfulness Questionnaire (FFMQ; Baer et al., 2006)*
2. **Depresie, Anxietate, Stres** - *Depression, Anxiety and Stress Scale – 21 items (DASS-21; Lovibond & Lovibond, 1995; trad. Szabó, 2010)*
3. **Satisfacția cu viață** - *Satisfaction with Life Scale (SWLS; Diener et al., 1985; trad. Martos et al., 2014)*
4. **Autocompasiune** (Self-Compassion Scale Short-Form, SCS-SF; Raes et al., 2011)
5. **Atitudini disfuncționale** - *DAS (Dysfunctional Attitude Scale; Weissman & Beck, 1979; trad. Kopp & Fóris, 1979)*
6. **Feedback calitativ**

MODULELE PROGRAMULUI

Dezvoltarea celor cini fațete ale mindfulnessului – după modelul lui Ruth Baer – 5 MODULE

- 1. Observarea
- 2. Descrierea
- 3. Distanțarea
- 4. Compasiunea
- 5. Comportamente mindful

Aplicarea deprinderilor învățate în diferite arii a vieții – 4 MODULE

- 1. Ajutori zilnice
- 2. Rutine
- 3. Relații sociale
- 4. Job, școala

DEZVOLTAREA DEPRINDERILOR + TRANSFERUL DEPRINDERILOR ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI

REZULTATE

Tabel 1.
Schimbarea variabilelor de la pre- la post intervenție

Variabila	PRE – interven.		POST – intervent.		t(27)	P	Cohen's d
	M	SD	M	SD			
Observare – Mindfulness	26.07	7.20	30.82	6.38	4.49	<.001	.85
Descriere – Mindfulness	32.57	5.04	34.54	4.54	2.09	.046	.40
Acțiune conștientă – Mindfulness	25.18	7.35	28.21	6.10	3.00	.006	.57
Lipsa judecății – Mindfulness	26.82	7.54	31.11	6.35	3.37	.002	.64
Lipsa reactivității – Mindfulness	18.5	3.46	20.96	3.68	3.47	.002	.65
MINDFULNESS	129.14	3.62	145.64	3.71	4.96	<.001	.94
Satisfacția cu viață	24.68	1.12	25.96	.89	2.75	.011	.52
STRES	23.50	2.23	18.92	1.83	2.27	.032	.43
DEPRESIE	11.36	1.88	7.93	1.77	1.86	.075	.35
ANXIETATE	12.00	2.17	9.43	1.45	1.44	.16	.27
AUTOCOMPASIUNE	3.02	.13	3.57	.11	4.57	<.001	.86
AUTOCOMP – Dimensiuni negative	3.15	.17	2.56	.15	4.69	<.001	.89
AUTOCOMP – Dimensiuni pozitive	3.19	.12	3.70	.11	3.48	.002	.65
Atitudini disfuncționale	15.50	4.19	21.00	3.76	3.22	.003	.61

PRE - Stres 23,5
moderat (19-25)

POST -Stres 18,92
stres ușor (15-18)

Schimbare
semnificativă și din
punctul de vedere
clinic.

REZULTATE

Tabel 2

Analiză de regresie hierarhică pentru prezicerea nivelului de stres de după intervenție (N=28)

Variabile	Model 1			Model 2		
	B	SE B	β	B	SE B	β
Mindfulness pre	-.07	.09	-.13	.05	.10	.10
Stres pre	.39	.15	.47*	.35	.14	.43*
Mindfulness post				-.21	.10	-.42*
						Predictor negativ
R ²		.29			.40	
F for change in R ²		5.05*			4.59*	

Note: *p < .05, **p < .01.

Mindfulness (post) a prezis (p>.05) nivelul stresului (post), în timp ce am controlat mindfulness (pre) și stres (pre), a explicat adițional 11% din varianța stresului de după intervenție.

1. Step - Predictor

Mindfulness pre

Stres pre

Predictor pozitiv
 $\beta = .47^*$

29%

2. Step - Predictor

Mindfulness
post

Predictor negativ
 $\beta = -.42^*$

+11%

Variabila de criteriu

Stres post

REZULTATE

Tabel 3

Analiză de regresie hierarhică pentru prezicerea nivelului satisfacției cu viață de după intervenție (N=28)

Variabile	Model 1			Model 2		
	B	SE B	β	B	SE B	β
Mindfulness pre	.02	.02	.06	.002	.02	.007
Satisfacția de viață pre	.72	.07	.90**	.69	.07	.86**
Mindfulness post				.03	.03	.11
R²		.84			.85	
F for change in R²		66.85**			1.09	

Note: *p < .05, **p < .01.

Mindfulness nu a prezis schimbarea satisfacției cu viață (p>.05).

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

feedback

“Úgy érzem ez a program egy megtartó erőként kísérte végig a mindennapjaimat az elmúlt hetekben. Azt érzem, vannak gyakorlatok, amiket nem szeretnék abba hagyni. Most azon dolgozom, hogyan tudnék ezekből egy mindfulness napi rutint kialakítani. Nagyon hálás vagyok ezért a programért! Úgy érzem, sokat gazdagodtam! Köszönöm!”

feedback

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

“Köszönöm, hogy megismerhettem a programot,
vannak gyakorlatok, amelyeket beépítettem a
napjaimba és már közel 2 hónapja alkalmazom és
segít, noha eleinte nyögvenyelős volt. Hálás vagyok
azért a tudásért, amit kaptam”

feedback

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

- „Köszönöm szépen a mai napot,
ez volt a hét fénypontja.”

feedback

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

- „Azt hiszem ez volt az első olyan óránk az egyetemen, ahol lehetőségünk volt az emberi oldalunkat is megmutatni, akár a sebezhetőségünket, akár a „fényességünket”(…) Személy szerint nagyon sokat gazdagodtam(...) **NAGYON TARTALMAS, ÉRTÉKES, ÉS HASZNOS VOLT! Köszönöm!**”

feedback

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

- “Én azzal kezdeném, hogy ilyen gyakorlatokkal olyan hamar elmegy az idő, hogy észre sem vettem és már eltelt négy óra. Ilyenkor végre saját magunkkal tudunk foglalkozni, az érzéseinket, gondolatainkat megfigyeljük kicsit. “

feedback

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

- “Amit még kiemelnék a mai órából azok a mély, intim megosztások, olyan jó, hogy biztonságosan érezzük magunkat ahhoz, hogy ezen a szinten vagyunk megnyilvánulni ebben a nagy és online csoportban.”

FEEDBACKURI CALITATIVE

“Azzal kezdem a mai reflexiómat, hogy kicsit kiegészítem az utolsó órai gyakorlatot, a hála listámat. Hálás vagyok a mai óráért: azért, hogy ilyen jó hangulatban telt és ilyen nyíltan őszintén, elfogadóan és kedvesen viszonyultunk egymáshoz csoportban. Ebben a közegben így sokan őszintén megosztottuk azt, ami zajlik bennünk a gyakorlatok során”

feedback

FEEDBACKURI CALITATIVE

feedback

- “Azt hiszem, hogy ezek a pénteketek igazán szerencsés és fontos dolgok most már az életemben. 😊”
- “HÁLÁS VAGYOK A MAI NAP EZÉRT AZ ÓRÁÉRT!”
- “Egész heti rohangálás után a legjobb része a hetemnek, a szakmai gyakorlat óráim.”

CONCLUZII ȘI LIMITE

- Programul de nouă săptămâni a redus semnificativ **nivelul de stres** și **nivelul atitudinilor disfuncționale** și a sporit semnificativ **nivelul de mindfulness** (toate cele cinci fațete), **satisfacția cu viață** și **nivelul autocompasiunii**. În cazul nivelului de depresie și de anxietate nu am găsit diferențe semnificative.
- **Mindfulnessul de după intervenție prezice stresul de după intervenție dacă controlăm nivelurile inițiale de mindfulness și de stres - mecanism posibil.**
- **Program eficace, fezabil, acceptat și apreciat de către studenți masteranzi.**

- Eșantion mic
- Lipsa măsurătorilor de după intervenție – “drop-out”
- Nu avem grup de control
- Autoraportări
- Feedbackurile – pot fi distorsionate

BIBLIOGRAFIE CITATĂ

- Baer, R. A., Smith, G. T., Hopkins, J., Krietemeyer, J., & Toney, L. (2006). Using self-report assessment methods to explore facets of mindfulness. *Assessment*, 13, 27-45. <https://doi.org/10.1177%2F1073191105283504>
- Diener, E. D., Emmons, R. A., Larsen, R. J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49(1), 71-75. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4901_13
- Grégoire, S., Lachance, L., Bouffard, T. & Dionne, F. (2017) The Use of Acceptance and Commitment Therapy to Promote Mental Health and School Engagement in University Students: A Multi-Site Randomized Controlled Trial, *Behavior Therapy*, <https://doi.org/10.1016/j.beth.2017.10.003>
- Khoury, B., Sharma, M., Rush, S.E., & Fournier, C. (2015). Mindfulness-based stress reduction for healthy individuals: A meta-analysis. *Journal of Psychosomatic Research*, 78, 519-528.
- Kopp, M. & Fóris, N. (1993). *A szorongás kognitív viselkedésterápiája*. Editura Végeken
- Lovibond, S.H. & Lovibond, P.F. (1995). *Manual for the Depression Anxiety & Stress Scales. (2nd Ed.)*, Psychology Foundation
- Martos, T., Sallay, V., Désfalvi, J., Szabó, T., & Itzész, A. (2014). Az Élettel való Elégedettség Skála magyar változatának (SWLS-H) pszichometriai jellemzői. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15(3), 289-303. <http://dx.doi.org/10.1556/Mental.15.2014.3.9>
- Raes, F., Pommier, E., Neff, K. D., & Van Gucht, D. (2011). Construction and factorial validation of a short form of the Self-Compassion Scale. *Clin Psychol Psychother*, 18(3), 250-255. <https://doi.org/10.1002/cpp.702>
- Regehr C., Glancy, D. & Pitts, A. (2013). Interventions to reduce stress in university students: A review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 148(1), 1-11. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2012.11.026>
- Shaffique, S., Farooq, S.S., Anwer, H., Asif, H.M., Akram, M., & Jung, S.K. (2020). Meta-analysis of Prevalence of Depression, Anxiety and Stress Among University Students. *RADS J Biol Res Appl Sci*, 11(1), 27-32.
- Shapiro, S.L., Brown, K. W., & Biegel, G.M. (2007). Teaching Self-Care to Caregivers: Effects of Mindfulness-Based Stress Reduction on the Mental Health of Therapists in Training. *Training and Education in Professional Psychology*, 1(2), 105-115.
- Strosahl, K. D. & Robinson, P.J. (2015). *In This Moment. Five steps to transcending stress using mindfulness and neuroscience*. New Harbinger Publications, Inc.
- Szabó, M. (2010). The short version of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS-21): Factor structure in a young adolescent sample. *Journal of Adolescence*, 33(1), 24. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2009.05.014>
- Weissman, A. N. & Beck, A. T. (1979). *The dysfunctional attitude scale*. Thesis, University of Pennsylvania, Philadelphia